

В.А. Гросул, д-р екон. наук (*ХДУХТ, Харків*)

О.М. Филипенко, канд. екон. наук (*ХДУХТ, Харків*)

Т.С. Колєсник, асп. (*ХДУХТ, Харків*)

РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

Розвиток української економіки приводить до посилення конкурентної боротьби вітчизняних підприємств усередині країни і до процесів їх інтеграції в світову економічну систему. Для створення довгострокових конкурентних переваг необхідна розробка стратегії діяльності підприємства.

Господарська практика останнього десятиліття гостро поставила перед вітчизняними організаціями питання про необхідність застосування стратегічного підходу до управління всіма сторонами фінансово-господарської діяльності. Розвиток світової фінансової кризи розширив склад ключових завдань українських компаній. Разом із забезпеченням кардинального підвищення конкурентоспроможності вони повинні зберегти створений раніше фінансовий потенціал і створити передумови для подальшого зростання. Вирішити ці складні завдання можливо тільки на основі створення стійких конкурентних переваг, інноваційного розвитку і підвищення ефективності ведення бізнесу. Навіть в умовах сприятливого зовнішнього середовища виконання цих рішень вимагає якісно нового рівня менеджменту, який відрізняється стратегічним характером, теоретичною обґрунтованістю і високою результативністю.

Організація як відкрита система неминуче виявляється перед необхідністю адаптувати своє внутрішнє середовище, зокрема її фінансовий компонент, до постійно змінних і невизначених умов. Тільки ефективна стратегія дозволяє використовувати нові можливості і попередити (або ослабити) дію погроз, що з'являються, зберігши заданий вектор розвитку. Створюючи передумови для підвищення конкурентоспроможності і нарощування економічного потенціалу, продумана і результативна стратегія сама стає важливою конкурентною перевагою компанії.

Стратегічне управління підприємством припускає формування і реалізацію комплексу взаємозв'язаних і взаємообумовлених стратегій: загальнокорпоративної, конкурентних і функціональних.

Фінансова стратегія компанії – одна з базових функціональних стратегій, що стабільно займає провідне місце в системі стратегічного управління організації.

Фінансова стратегія підприємства розглядається як система рішень довгострокового характеру по залученню і використанню фінансових ресурсів, забезпеченню фінансової безпеки, побудові ефективної системи управління фінансовою діяльністю. Фінансова стратегія є поєднанням фінансового і стратегічного аспектів управління організацією, визначає на тривалу перспективу її фінансові цілі, засоби їх досягнення і показники ступеня досягнення цілей.

На сучасному етапі її роль і значення зросли. Це підтверджується тим, що фінансова стратегія:

- забезпечує реалізацію всіх планів довгострокового розвитку шляхом оптимального формування і розподілу об'єму фінансових ресурсів, підтримки фінансової стабільності і управління фінансовими ризиками;

- виступає інструментом, що забезпечує цілеспрямовану інтеграцію конкурентних і функціональних стратегій в єдину корпоративну стратегію;

- володіє можливістю зворотної дії на загальнокорпоративну стратегію: часто відсутність необхідних фінансових ресурсів або нерациональність їх розподілу є головними обмеженнями при виборі і реалізації стратегічних цілей і завдань компанії;

- забезпечує гнучку і адекватну реакцію на зміну зовнішніх і внутрішніх умов (можливостей і погроз), які є критичними чинниками ведення бізнесу;

- є інструментом управління фінансовим потенціалом компанії.

У сучасній економіці фінансова стратегія підприємства грає визначальну роль в забезпеченні ефективності фінансової діяльності підприємства, оскільки направлена на її основні сфери: залучення і використання фінансових ресурсів, координацію їх потоків, що забезпечує зростання ринкової вартості підприємства і добробуту його власників.

Фінансова стратегія є могутнім інструментом досягнення пріоритетних фінансових цілей підприємства і його власників. Ступінь ефективності реалізації фінансової стратегії залежить від правильності її розробки, повноти обліку й оцінки чинників, що впливають на підприємство. Це вимагає розкриття суті і змісту фінансової стратегії, її функцій, етапів, методів і інструментів, а також чинників, що надають дію на її формування.